

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאנא בבית הרב קוק, אור לכּו' חשון תשע"ח
א. בראשית כה - 'ויעתר יצחק לד' לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו ד' ותהר רבקה אשתו. ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ד'. ויאמר ד' לה שני גיים גוים בבטןך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר. רש"י - ויעתר - הרבה והפציר בתפלה. ויעתר לו - נתפצר ונתפייס ונתפתה לו, ואומר אני כל לשון עתר לשון הפצרה ורבויה הוא וכן (יחזקאל ח) ועתר ענן הקטרת, מרבית עלית העשן, וכן (שם לה) והעתרתם עלי דבריכם, וכן (משלי כז) נערתות נשיקות שונא, דומות למרובות והנם למשא.

ב. בבא מציעא נט - אמר ר' חלבו, לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר ולאברם הטיב בעבורה. והיינו דאמר להו רבא לבני מחזוא, אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו. שבת קנה - אמר רב פפא, לית דעניא מכלבא, ולית דעתיר מחזירא.

ג. רד"ק - ויעתר יצחק - הרבה בתפלה על אשתו שתלד לפי שהיה אוהב אותה אהבה יתירה.. ומאהבתה לא רצה לקחת אשה אחרת עליה ולא אחת מנערותיה, לפיכך הרבה מאד בתפלה עד שנעתר לו האל.

ד. יבמות סד - א"ר יצחק, מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים. א"ר יצחק, למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר? מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפלתן של צדיקים מהפכת מדותיו של הקב"ה ממדת רגזנות למדת רחמנות. יבמות - ואזל יצחק לטוור פולחנא אתר דכפתיה אבוי והפך יצחק בצלותיה דעתיה דקב"ה ממה דגזר על אנתתיה ארום עקרא הות גביה עשרין ורתין שנין ..ב"ר סג' ה - רבי יוחנן וריש לקיש, רבי יוחנן אמר ששפך תפלות בעושר, ר"ל אמר שהיפך את הגזירה ולפום כן קריין ליה עתרא דאפיך אידרא.

ה. משלי כו' ו - 'נאמנים פצעי אוהב ונערתות נשיקות שונא. מלבי"ם .. גם אם האוהב מכהו ליסרו להשיבו אל דרך הטוב, בכ"ז האהבה נאמנה שכ"ז מרוב האהבה.. אבל.. השונא ירבה נשיקות, הוא לא ייסר ולא יוכיח, כי בשנאתו כשרואה ממנו מעשים רעים ינשקנו למען יוסיף לעשותם. יחזקאל ח.. - ויעתר ענן הקטורת עלה. ד"ה ב' לג - ויתע מנשה.. ויבא ד' עליהם את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו את מנשה בחזים ויאסרהו בנחשתים ויוליכהו בבלה. וכחצר לו חלה את פני ד' אלוקיו ויכנע מאד.. ויתפלל אליו ויעתר לו.. וישיבהו ירושלם למלכותו..

ו. מלבי"ם - הלידה בבני אדם שיוליד מינו.. אולם שיוליד סגולה ושיצא פרי נבחר קדש הלולים, הוא נגד הטבע וצריך לזה עזר אלוהי, וע"כ היו אמותינו עקרות כי שיצא מן הקליפה פרי קודש.. יתעורר ע"י התפלה להאציל נשמה קדושה בת אלוהים אשר תעש חיל, והגם שיצחק כבר היה מוכן לזה מעת העקדה כמש"ש, רבקה לא היתה מוכנת לזה..

ז. פרדס רימונים כג.. - 'מטעם זה נקרא יצחק בלשון עתיד הכונה דין שיהפך לרחמים ולצחוק.

ח. צפניה ג - 'כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ד' לעבדו שכם אחד. אורות ישראל א' א - 'כנסת ישראל היא תמצית ההויה כולה, ובעולם הזה נשפע תמצית זו באומה הישראלית ממש.. ואמונתה היא התמצית המסולת מכל האמונות, והמקור המשפיע את הטוב והאידיאליות לאמונות כולן, וממילא הכח המברר את כל המושגים האמוניים, עד שייבאם למדרגת שפה ברורה לקרוא כולם בשם ד'. וגואלך קדוש ישראל אלוהי כל הארץ יקרא.

ט. ישראל ותחיתו טו - 'העולם צריך שיכיר, כי לא בהגה אחד.. די לאדם לעוף לגן עדן, וכל אוצר הרעה, הרצה והתעוב, הספון בכל חדרי רוחו, בדמו ובבשרו, יכול להשאר בעינו, וממילא הלא איננו צריך צרוף ולמוד, רכוז ועליה, "לית דעתיר מחזירא", מזונותיו, גם הרוחנים מצויים לו בכל זמן ובכל מקום, "ודמיין מיעיה לבני אינשי". קץ יושם לכל אותו החשך, יכיר האדם וידע, כי כל עמלו צריך שירוכז לטוור הנפש.. החפץ של העמדת גוי אחד בעולם בתור ממלכת כהנים וגוי קדוש, שהוא צריך להיות למופת על האור העליון האלוהי החודר בחיי העמים, שרק בהיותו מצוי ועומד, בהיותו חסון וחפשי, בהיותו שב לבנינו ולאשרו.. בשונו עם כל דעותיו ועם כל קניניו, עם כל רכוש נשמתו וכשרון חייו, עם כל טהרתו.. אז יבורר לכל, כי סגולת הקודש אינה סגולה זולה, שיכולה להנטל בכל ידיים מסואבות, כי אם סגולה העולה בעמל נורא במסירת נפש קבועה.. אז יוסרו פני הלוט מעל כל העמים והמסכה הנסוכה על הגוים ואותה הותרנות של המינות תוכר כמו שהיא בתור מטבע פסולה, המסמאה את העינים ומטמאה את הנפשות, מרבה רצח ודם וכל תועבה. "ד' עוזי ומעוזי ומנוסי ביום צרה, אליך גוים יבואו מאפסי ארץ, ויאמרו "אך שקר נחלו אבותינו הבל ואין במ מעיל", "ונשגב ד' לבדו ביום ההוא, והאלילים כליל יחלוף", "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים."

י. אוה"ק א' חכמת הקודש קלד - 'אורו של משיח הוא מנהיר את כל העולם, מהפך את כל ההויה לזוהר תורה.